

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту організацій

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 073 «Менеджмент»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Менеджмент організацій»

**на тему: «Управління фінансовою результативністю
деревообробного підприємства»**

Виконавець:

студентка факультету менеджменту, обліку та
інформаційних технологій

Даскалиця Катерина Денисівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

Канд.екон.наук, доцент

Волчек Руслан Миколайович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса - 2024

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. У сучасних умовах війни та невизначеності, в яких перебувають підприємства й організації в Україні, ефективне управління фінансовою результативністю постає необхідною умовою не лише існування, а й виживання деревообробних підприємств. Воно дозволяє підприємствам оперативно реагувати на виклики, стабілізувати витрати та мінімізувати ризики.

Потреба в екологічно відповідальному лісокористуванні також є актуальною в умовах глобальної зміни клімату. Деревообробні підприємства, що застосовують сучасні практики управління, можуть значно знизити свій екологічний вплив, підвищуючи ефективність використання ресурсів.

Через війну значно зросли витрати на енергоносії, логістику та сировину, що змушує підприємства зосередитися на ефективному управлінні витратами. Впровадження практик ресурсозбереження та контролю якості може допомогти зменшити витрати та зберегти прибутковість.

У післявоєнний період деревообробна галузь матиме стратегічне значення для відбудови країни. Ефективне управління фінансовою результативністю вже зараз дозволяє підприємствам накопичувати ресурси, зберігати досвідчений персонал і підтримувати готовність до подальшого розвитку та відновлення.

Все вищесказане вказує на актуальність теми в межах даного магістерського дослідження.

Дослідженнями теоретичних та практичних аспектів управління фінансовою результативністю діяльності підприємств займалися численні науковці, теоретики, практики, зокрема Боровик М. В., Бур С. А., Волкова М. В., Гаряга Л. О., Глухова В. І., Говорушко Т. А., Григорук П. М., Григорук С. С., Губко В. І., Догадайло Я. В., Завгородня Т. П., Клімаш Н. І., Кононенко А. В., Кубецька О. М., Кузнецова І. О., Остапенко Т. М., Писаревський І. М., Савицька О. М., Салабай В. О., Складанівська О., Суконна Н. Г., Талах Т. А., Трут О. О., Шило Ю. С., Янголь Г. В., Ярославський А. О. та багато інших. Однак питання управління фінансовою результативністю підприємству сфері деревообробки з урахуванням специфіки здійснення діяльності в цій сфері, на нашу думку, все ще потребує додаткових досліджень та вивчення.

Мета та завдання роботи. Метою роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів управління фінансовою результативністю підприємства деревообробної галузі. Для досягнення зазначеної мети у роботі виконано наступні завдання:

- дослідити сутність фінансової результативності діяльності підприємства;
- вивчити основні підходи та показники оцінювання фінансової результативності підприємства;
- розглянути методи та підходи до управління фінансовою результативністю діяльності;
- провести аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища досліджуваного деревообробного підприємства ТОВ «Еко Терра Трейд»;
- надати оцінку рівня управління фінансовою результативністю на досліджуваному підприємстві;
- обґрунтувати заходи з удосконалення рівня управління фінансовою результативністю на ТОВ «Еко Терра Трейд» та оцінити їх економічну ефективність.

Об'єкт дослідження – деревообробне підприємство ТОВ «Еко Терра Трейд».

Предметом дослідження є процеси управління фінансовою результативністю діяльності деревообробного підприємства, зокрема методи, інструменти та системи, що використовуються для оцінки, підвищення та контролю результативності, а також управлінські рішення, спрямовані на покращення фінансових, виробничих та соціальних показників діяльності підприємства.

Методи досліджень. Нами було використано такі методи як аналіз, синтез, індукція та дедукція – для дослідження фінансової результативності підприємства як об'єкту управління; горизонтальний, вертикальний аналіз та факторний аналіз – для виявлення тенденцій на причин, які обумовити зміну фінансової результативності на досліджуваному деревообробному підприємстві; методи стратегічного аналізу, а саме, PEST та SNW-аналіз й матриця Ансоффа, а також інструментарій економіко-математичного моделювання (кореляційно-регресійний аналіз) – для виявлення чинників, які обумовлюють зміни у обсягах виробництва й реалізації продукції з дерева й обґрунтування доцільності використання стратегічної альтернативи щодо розширення асортименту виробництва продукції на підприємстві задля покращення фінансової результативності. Було використано інструментарій оцінки ефективності інвестиційних проектів, а саме розрахунок чистої приведеної вартості та терміну окупності для визначення доцільності запровадження виробництва нового виду продукції – полегшених європалет з цільної деревини.

Новизна одержаних результатів дослідження полягає у наступному:
набули подальшого розвитку:

– методичні підходи щодо виявлення умов, за яких можливо здійснити заходи з покращення фінансової результативності підприємства, а саме використання результатів PEST-аналізу, SNW-аналізу та дослідження можливостей розширення асортименту продукції за допомогою матриці Ансоффа з метою виявлення критеріїв, врахування яких дозволяє скористатися можливостями використання стратегії інноваційної диверсифікації й максимізувати чистий фінансовий результат підприємства.

Практична значущість отриманих результатів полягає в упровадженні запропонованих заходів щодо підвищення фінансової результативності підприємства в управлінську діяльність ТОВ «Еко Терра Трейд».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота Даскалиці К.Д. містить вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел з 56 найменувань. Основний текст роботи викладено на 72 сторінках. Робота містить 25 таблиць й 13 рисунків.

Публікації. Авторкою взято участь у VIII студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми менеджменту: теоретичні і практичні аспекти», що проходила в ОНЕУ 12 листопада 2024 року з публікацією тез доповіді на тему: Даскалиця К.Д. Оцінка фінансової результативності підприємства. Актуальні проблеми менеджменту : матер. VIII студентської конф. (листопад 2024 р.) Одеса : ОНЕУ, 2024. С. 41–43.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні засади управління фінансовою результативністю деревообробних підприємств»* досліджено підходи до визначення фінансової результативності діяльності підприємства; надано характеристику оцінюванню та основним методам до управління фінансовою результативністю й визначено особливості управління фінансовою результативністю на деревообробних підприємствах.

У другому розділі *«Аналіз зовнішнього середовища та оцінка сучасного рівня управління фінансовою результативністю на ТОВ «Еко Терра Трейд»»* проведено аналіз ринку лісопильного та стругального виробництва в Україні; здійснено аналіз фінансового стану підприємства й проведено оцінку сучасного рівня управління фінансовою результативністю на ТОВ «Еко Терра Трейд».

У третьому розділі *«Удосконалення рівня управління фінансовою результативністю підприємства»* обґрунтовано заходи з удосконалення рівня управління фінансовою результативністю підприємства й оцінено їх економічну ефективність.

ВИСНОВКИ

На підставі проведеного дослідження управління фінансовою результативністю деревообробного підприємства можна зробити такі загальні висновки.

1. Фінансова результативність є ключовим показником ефективності підприємства, який демонструє здатність до стабільного розвитку. У роботі досліджено існуючі підходи до визначення фінансової результативності (ресурсний, процесний, прибутковий, вартісний, інтеграційний) і встановлено, що практичне використання часто передбачає комбінацію цих підходів.

2. Управління фінансовою результативністю підприємства охоплює комплекс методів та підходів, які спрямовані на досягнення стабільного прибутку, ефективне використання ресурсів і підвищення вартості компанії для власників. У роботі розглянуто основні методи управління (аналіз фінансових коефіцієнтів, горизонтальний і вертикальний аналіз, SNW-аналіз, аналіз точки беззбитковості, використання систем збалансованих показників (BSC) тощо). Ефективне управління фінансовими показниками передбачає стратегічне і операційне бюджетування, прогнозування, оптимізацію витрат та інвестування.

3. Встановлено, що інтеграція ERP-систем, BI-систем, CRM-платформ, технологій штучного інтелекту та машинного навчання дозволяє автоматизувати прогнозування та прийняття управлінських рішень з метою підвищення результативності діяльності організації, а використання хмарних технологій та великих даних забезпечує прозорість і точність фінансового управління.

4. У роботі досліджено особливості управління деревообробними підприємствами України і з'ясовано, що дана галузь стикається з високою конкуренцією на внутрішньому ринку, залежністю від сировинної бази, енергозалежністю та викликами регуляторного середовища. Підприємства мають поєднувати внутрішні удосконалення (енергозбереження, автоматизація) з реагуванням на зовнішні виклики (законодавчі вимоги, коливання цін).

5. Аналіз зовнішнього середовища лісопильних підприємств показав, що на цей час для цих підприємств істотними ризиками здійснення господарської діяльності в Україні є нестабільний курс національної валюти й висока інфляція, що ускладнює виробництво продукції з дерева. Також істотною проблемою є нестача кваліфікованих кадрів, оскільки велика кількість фахівців мігрувала з країни або була мобілізована. Між тим, сприятливими чинниками є високий попит на екологічно чисту продукцію й зацікавленість іноземних покупців у експорті цієї продукції з України внаслідок її низької ціни (оскільки собівартість виробництва продукції з дерева в Україні менша, ніж в країнах Європи).

6. Дослідження практичних питань управління фінансовою результативністю відбувалось на даних ТОВ «Еко Терра Трейд», яке працює як постачальник деревної тріски для виробництва МДФ/ДСП та енергетики, починаючи з 2018 року. Зазначене підприємство більше 6 років працює на ринку лісопильної промисловості, постачаючи продукцію високої якості, яка була відзначена багатьма сертифікатами. Аналіз фінансового стану підприємства свідчить про суттєві проблеми з результативністю діяльності в останні роки, оскільки динаміка прибутку підприємства є негативною, а 2023 рік був збитковим для підприємства. Крім того, кількість працюючих протягом останніх трьох років скоротилася з 25 осіб до 14, що негативно впливає на виробничі можливості підприємства.

Використання SNW-аналізу, матриці Ансоффа та кореляційно-регресійного аналізу дало можливість визначити, що слабкі сторони ТОВ «Еко Терра Трейд» можна перевести у статус сильних за допомогою саме розширення асортименту за рахунок організації виробництва полегшених європалет з цілісної деревини. Це дасть можливість скористатися зростанням попиту на даний продукт не лише в межах країни, але й вийти на міжнародний ринок. Результатом стане покращення фінансового стану підприємства, збільшення його частки на ринку лісопильної продукції, покращить його імідж та репутацію. Аналіз показав, що період окупності проекту складає 27 місяців, а рентабельність виробництва палет у перший рік інвестиційного проекту складе 13,82%.

АНОТАЦІЯ

Даскалиця К.Д. Управління фінансовою результативністю деревообробного підприємства

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньою програмою «Менеджмент організацій».

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2024.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти фінансової результативності діяльності підприємства; досліджено основні підходи та показники оцінювання фінансової результативності підприємства; розглянуто методи та підходи до управління фінансовою результативністю. Проведено аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища деревообробного підприємства ТОВ «Еко Терра Трейд» й надати оцінку рівня управління фінансовою результативністю на досліджуваному

підприємстві. Обґрунтовано заходи з удосконалення рівня управління фінансовою результативністю на ТОВ «Еко Терра Трейд». Зокрема, запропоновано організувати виробництво полегшених європалет із деревини, які користуються стійким попитом як в Україні, так й закордоном. Визначено, що запропонований інвестиційний проект окупиться через 26 місяців й у перший рік виробництва цієї продукції, рентабельність готової продукції складе 13,82%.

Ключові слова: управління, фінансова результативність, SNW-аналіз, матриця Ансоффа, рентабельність.

ANNOTATION

Daskalytsia K. D. Managing the financial performance of a woodworking enterprise

Qualification work for obtaining a master's degree in specialty 073 «Management» under the educational program «Management of organizations».

Odesa National Economic University. – Odesa, 2024.

The paper considers the theoretical aspects of financial performance of an enterprise; examines the main approaches and indicators for assessing the financial performance of an enterprise; considers methods and approaches to financial performance management. An analysis of the external and internal environment of the woodworking enterprise «Eco Terra Trade» LLC is carried out and the level of financial performance management at the researched enterprise is assessed. Measures to improve the level of financial performance management at «Eco Terra Trade» LLC are substantiated. In particular, it is proposed to organize the production of lightweight europallets made of wood, which are in steady demand both in Ukraine and abroad. It is determined, that the proposed investment project will pay off in 26 months and in the first year of production of these products, the profitability of finished products will be 13.82%.

Keywords: management, financial performance, SNW-analysis, Ansoff matrix, profitability.